

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**

**Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 /ISO 9001:2015**

Кафедра фізичної культури та спорту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДТЕУ

(пост. п. 7 від 26.10. 2023 р.)

Ректор

Анатолій МАЗАРАКІ

ПЕДАГОГІКА СПОРТУ / SPORTS PEDAGOGICS

**ПРОГРАМА/
COURSE SUMMARY**

Київ 2023

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ
заборонено**

Автор: **Олександр КОЛУМБЕТ**, професор кафедри фізичної культури та спорту, доктор педагогічних наук, професор.

Програму розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фізичної культури та спорту від 28 серпня 2023 р., протокол №1.

Рецензенти:

Георгій КОРОБЕЙНИКОВ, завідувач кафедри спортивних єдиноборств та силових видів спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України, доктор біологічних наук, професор;

В'ячеслав ГАМОВ, завідувач кафедри фізичної культури та спорту Державного торговельно-економічного університету.

ПЕДАГОГІКА СПОРТУ / SPORTS PEDAGOGICS

**ПРОГРАМА/
COURSE SUMMARY**

ВСТУП

Програма дисципліни «Педагогіка спорту» призначена для здобувачів ДТЕУ освітнього ступеня «бакалавр» денної та заочної форм навчання галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» освітньо-професійної програми «Спортивний менеджмент».

Програму підготовлено відповідно до Стандарту вищої освіти України із зазначеної спеціальності та відповідної освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів ДТЕУ.

Програма складається з наступних розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка спорту» є: адаптувати педагогічні знання конкретно до діяльності тренера, керівника спортивних секцій, фахівця з фізичної культури і спорту та сприяти оволодінню здобувачами спеціальними знаннями та методичними навичками самостійної, творчої діяльності спеціаліста галузі фізичного виховання та спорту.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомлення здобувачів з технологіями, основами професійної діяльності сучасного тренера, спортивного менеджера, їх функціями, педагогічними здібностями;
- формування основ професійної діяльності сучасного тренера, спортивного менеджера, стиля їх діяльності;
- сприяти розвитку ділових і особистісних взаємовідносин спортивного менеджера, тренера зі спортсменами, судьями та ін.;

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка спорту» є особливості професійної діяльності спортивного менеджера, а також педагогічного процесу навчання, розвитку й удосконалювання специфічних якостей спортсмена.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни - знання, що сформовані під час вивчення таких дисциплін: «Анатомія та фізіологія людини», «Спортивна фізіологія та біохімія», «Фізична культура та види спорту», «Біомеханіка спорту», «Теорія і методика фізичної культури і спорту».

Для формування компетентностей з дисципліни «Педагогіка спорту» здобувачі попередньо **повинні мати:**

знання:

- анатомії людини (кістки та м'язи);
- біохімії м'язів;
- біоенергетики м'язової діяльності;
- біохімічних зміни в організмі при м'язовій роботі;
- адаптації до фізичних навантажень та резервних можливостей організму;
- фізіологічної класифікації фізичних вправ;
- фізіологічної характеристики станів організму при спортивній діяльності;
- фізіологічної характеристики втоми;
- фізіологічних основ формування рухових навичок;
- біомеханічних характеристик рухового апарату людини та її рухової діяльності;
- біомеханічних обґрунтувань та оцінювання рухових якостей людини;
- біомеханічних особливостей різних видів рухової функції людини у процесі фізичного виховання, реабілітації, рекреації та спортивної діяльності;
- індивідуальних та групових особливостей рухових функцій рухового апарату та моторики людини;
- методів фізичної культури та спортивного тренування;
- педагогічних основ навчання руховим діям;
- методичних принципів спортивного тренування;
- методичних принципів фізичної культури;
- виховання особистісних якостей тих, хто займається;
- структурних компонентів педагогічного процесу при формуванні фізичної культури людини;

вміння:

- пояснити біологічний зміст процесів, що відбуваються в організмі людини під час рухової активності;
- пояснити головні принципи підвищення фізичної працездатності (фізичні навантаження і застосування фармакологічних засобів);
- пояснити головні принципи фармакологічної корекції працездатності та різницю між стимуляторами працездатності та допінгових речовин.
- кількісно оцінювати біомеханічні характеристики тіла людини та її рухових дій;
- кількісно оцінювати рівень розвитку основних рухових якостей;
- моделювати біомеханічні характеристики індивідуальної раціональної техніки і тактики рухової активності;
- використовувати для кількісного контролю, оцінювання і навчання (корекції) рухових дій;
- сучасних біомеханічних технологій;
- застосовувати методичні принципи спортивного тренування;
- будувати багаторічний процес спортивного тренування;
- визначати прояви стомлення організму та впливати на його відновлення;
- розвивати рухові якості;

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Педагогіка спорту» як обов'язкова освітня компонента забезпечує оволодіння здобувачами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

Спортивний менеджмент (ОС бакалавр)

Номер в освітній програмі	Зміст	Номер теми, що розкриває компетентності
Загальні компетентності за освітньою програмою		
1	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.	1—10
6	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	1—10
Спеціальні компетентності за освітньою програмою		
10	Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.	2—10
Програмні результати навчання за освітньою програмою		
2	Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.	1—10
4	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.	2—10
5	Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.	1—10
6	Мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення наукової праці.	1, 3
17	Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.	2—10
21	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	2—10

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Генеза педагогіки спорту

Педагогіка як наука. Категорії педагогіки: «освіта», «навчання», «виховання», «освітній процес». Поняття «фізичне виховання», «фізична культура», «спорт». Педагогіка спорту як складова загальної педагогіки.

Методи дослідження педагогічних проблем спорту. Основні поняття. Місце предмету педагогіки спорту в змісті загальної освіти. Предмет та категорії педагогіки спорту. Особливості діяльності у спорті. Поняття «тренувальний процес». Якість тренувального процесу.

Дидактичні принципи, що відповідають запитам сучасного спорту. Принципи спортивно-педагогічної діяльності. Принцип науковості. Принцип виховуючого навчання і розвитку. Принцип свідомості. Принцип наочності. Принцип активності. Принцип доступності та індивідуалізації. Принцип систематичності та послідовності. Принцип міцності. Принцип комплексного підходу в рішенні виховних завдань. Принцип цілеспрямованості. Принцип поєднання вимогливості до виховуваного. Принцип опори на колектив. Принцип обліку особливостей та індивідуальних відмінностей. Принцип систематичності, прогресування та підкріплення. Принцип індивідуалізації та моделювання змагальної діяльності.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2 [с. 259-319], 3 [с. 6-24], 5 [с. 61-77].

Додатковий: 1 [с. 3-96], 3 [с. 4-200], 4 [с. 13-46].

Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13.

Тема 2. Спортивне тренування як творчий педагогічний процес

Спортивне тренування як творчий процес. Особливості спілкування з колегами, спортсменами, судьями. Особливості спілкування з батьками.

Індивідуальний підхід у навчанні як засіб педагогічного впливу. Розвиток спортивної активності з урахуванням індивідуальності спортсмена.

Виховання мотивації до здорового способу життя у юного спортсмена. Виховання морально-вольових якостей. Вдосконалення фізичних якостей спортсмена. Підготовка спортсмена до змагань. Основи психологічної підготовки і психофізіологічна діагностика спортивних якостей.

Спортивно-педагогічна взаємодія. Спортивно-педагогічне спілкування. Структура педагогічного спілкування. Базові фактори взаємодії в педагогічній системі. Стиль педагогічного керівництва. Стиль педагогічного спілкування. Особистісно-орієнтований стиль педагогічного спілкування. Образ «ідеального тренера». Деструкції міжособистісних відносин у педагогічній системі.

Творчість у педагогічному процесі. Зміст педагогічної творчості. Педагогічне передбачення.

Основні та допоміжні засоби й методи інформації на заняттях спортом.

Основні засоби і методи інформації на заняттях спортом. Словесні засоби і методи на заняттях спортом. Наочні засоби і методи на заняттях спортом. Спостереження — засіб і метод рішення завдань занять спортом.

Методи дослідження педагогічних проблем спорту. Практичні методи дослідження в спортивній діяльності. Теоретичні методи дослідження у спорті.

Список рекомендованих джерел

Основний: 3 [с. 24-32], 4 [с. 35-44].

Додатковий: 2 [с. 3-28], 5 [с. 37-88].

Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13.

Тема 3. Планування і побудова спортивно-педагогічного процесу

Планування і побудова занять спортом на декілька років. Спортивна орієнтація і відбір. Багаторічний план для початківців. Багаторічний план спортивної підготовки.

Планування і побудова занять спортом протягом року. План занять на один рік. Тренувальний макроцикл. Змагальна підготовка в річному циклі тренування.

Планування і побудова занять спортом на навчальні періоди, мікроцикли, мезоцикли і впродовж дня.

Побудова окремого навчально-тренувального заняття. Структура, план і конспект заняття. Розминка. Навантаження на заняттях спортом. Основні та допоміжні рухові дії на заняттях спортом. Підвищення інтересу, формування позитивних емоцій. Попередження травм і патологічних станів. Деякі особливості побудови занять спортом з особами різної статі та віку.

Технологія керування спортивною підготовкою. Визначення індивідуальних особливостей і можливостей спортсменів. Встановлення мети та моделювання підготовленості в спорті. Основні засоби контролю та обліку в спорті. Ефективність спортивної підготовки, чинники, що впливають на неї.

Список рекомендованих джерел

Основний: 3 [с. 32-46], 4 [с. 68-73].

Додатковий: 2 [с. 13-28], 5 [с. 22-34], 9 [с. 171-192].

Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13.

Тема 4. Навчання на заняттях спортом (формування умінь та навичок)

Сутність, функції, категорії, види та завдання навчання на заняттях спортом. Закономірності та принципи навчання на заняттях спортом.

Сутність, функції, категорії, види та завдання навчання на заняттях спортом. Закономірності та принципи навчання на заняттях спортом. Сутність поняття «уміння» і «навичка». Стадії формування рухового умінь (рухової навички). Роль свідомості і мислення у руховому навчанні. Ідеомоторне тренування. Роль повторення і пам'яті у руховому навчанні. Роль зворотнього зв'язку у розучуванні рухової дії. Роль помилок у навчанні. Роль методів

навчання в успішності формування рухових навичок.

Поняття про розвиток і формування. Біологічне і соціальне у розвитку людини. Акселерація та вікова періодизація дітей. Сутність, функції, категорії, види та завдання навчання. Закономірності та принципи навчання.

Допоміжні вправи, що використовуються щодо навчання спортивній техніці. Варіювання зусиль та регулювання умов, як суттєвий фактор удосконалення спортивної техніки. Розвиток рухових якостей та координація дихання із рухами, як умови оволодіння спортивною технікою. Послідовність навчання спортивній техніці та шляхи її оволодіння. Фактори біомеханічного характеру помилок спортивної техніки. Фактори фізіологічного характеру помилок спортивної техніки. Фактори спортивно-педагогічного та психолого-педагогічного характеру помилок спортивної техніки. Фактори середовища, як причини помилок спортивної техніки.

Методичні вказівки щодо оволодіння загальною та спеціальною тактичною підготовленістю.

Список рекомендованих джерел

Основний: 3 [с. 46-54], 4 [с. 73-84].

Додатковий: 2 [с. 28-36], 5 [с. 35-77], 9 [с. 193-211].

Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13.

Тема 5. Виховання на заняттях спортом

Поняття про методи виховання. Вплив спорту на всебічний розвиток людини. Вплив спорту на формування національно-патріотичних та моральних якостей. Вплив спорту на інтелектуальний розвиток. Мотивація підлітків до занять спортом. Робота з фаховою літературою. Спорт і естетичне виховання. Принципи, засоби та методи виховання на заняттях спортом. Закономірності, принципи та засоби виховання. Концепції загальних методів спортивного виховання.

Вплив спорту на вольові якості. Вплив спорту на почуття та емоційну сферу. Можливість негативного впливу спорту на особистість. Педагогічні вимоги в поєднанні з контролем. Методи організації позитивного досвіду. Методи організації діяльності. Спонування і гальмування як методи управління поведінкою. Методичні прийоми. Психологічні особливості виховання спортсменів у колективі. Суспільна думка як інструмент впливу на особистість. Умови успішного впливу суспільної думки як виховної сили.

Виховання - об'єктивна потреба тренера. Керівництво навчально-виховним процесом та рівні педагогічної майстерності. Постановка виховних завдань. Зміст виховних завдань. Комплексний підхід до виховання та складання плану виховної роботи. Ведення особистих щоденників вихованцями та керівництво самовихованням.

Конфліктність і спортивна діяльність. Причини конфліктів у спортивно-педагогічній взаємодії. Взаємодія в конфлікті. Рефлексивне управління суперником у спорті.

Список рекомендованих джерел

Основний: 3 [с. 54-65].

Додатковий: 6 [с.13-44], 8 [с. 43-65].

Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13.

Тема 6. Керування фізичним розвитком та забезпечення фізичної підготовленості

Зміст понять «фізичний розвиток», «рухові якості», «фізичне здоров'я». Засоби розвитку фізичних якостей. Чинники, що визначають вплив фізичних вправ. Фізична підготовленість вихованців. Виховання в умовах тренувальних занять. Передумови та показники фізичного розвитку.

Загальна та спеціальна фізична підготовка. Рухові якості: сила, швидкість, витривалість, гнучкість, спритність. Стисла характеристика.

Методика розвитку сили. Методичні вказівки щодо збільшення м'язової маси. Методика розвитку швидкості. Причини виникнення швидкісного бар'єру та розвиток швидкості реакції. Методика розвитку витривалості. Методичні вказівки щодо розвитку швидкої витривалості. Методика розвитку гнучкості. Методика розвитку рівноваги. Методика розвитку здібності до довільного розслаблення м'язів. Методика розвитку спритності, ритмічності, стрибучості, координованості.

Позитивний вплив спорту на особистість спортсмена. Вплив спорту на всесторонній розвиток людини. Вплив спорту на формування моральних якостей. Вплив спорту на інтелектуальний розвиток. Вплив спорту на волюні якості. Вплив спорту на почуття і емоційну сферу. Спорт і естетичне виховання. Можливий негативний вплив спорту на особистість спортсмена.

Поняття «спортивна форма». Сутність спортивної форми. Поняття «мобілізаційна готовність». Готовність до змагань (мобілізаційна готовність). Формування впевненості у своїй можливості. Процес формування впевненості у своїх можливостях. Зміст терміну «бути у формі». Риси, що характеризують стан психічної готовності до занять. Чинники, що визначають ступінь впевненості в успіху. Етапи підготовки до реалізації вищої спортивної майстерності.

Список рекомендованих джерел

Основний: 4 [с. 85-120].

Додатковий: 2 [с. 36-52], 5 [с. 78-132], 7 [с. 23-44], 8 [с. 56-67].

Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13.

Тема 7. Критерії педагогічної майстерності та передумови підвищення ефективності діяльності тренера

Авторитет спортивного педагога. Особливості професії тренера. Функції тренера. Вимоги до особистості тренера. Педагогічні здібності тренера, їх значення і зміст. Роль тренера в підготовці спортсмена. Складники

професійної майстерності та структура діяльності тренера. Загальні ознаки професіоналізму тренера. Критерії педагогічної майстерності. Загальнопедагогічні функції. Специфічні функції тренера. Вимоги до діяльності тренера. Компоненти діяльності тренера: проєктувальний, конструктивний, організаторський, комунікативний і гностичний. Педагогічна система «тренер - спортивний колектив». Стили педагогічного керівництва тренера. Особисті якості тренера-викладача. Рівні майстерності тренера. Вимоги до особистості спортивного педагога. Індивідуально-психологічні характеристики особистості тренера. Особистісні детермінанти авторитету спортивного педагога. Професійно-педагогічна етика і такт. Структура педагогічної техніки. Культура мови тренера. Форми впливу тренера на спортсменів. Специфіка керівництва жіночими спортивними колективами.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1 [с. 99-105], 3 [с. 65-76].

Додатковий: 4 [с. 29-33], 6 [с. 72-99].

Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13.

Тема 8. Особливості спортивної кар'єри

Поняття «спортивна кар'єра». Етапи і кризи спортивної кар'єри. Проблеми спортсменів на різних етапах спортивної кар'єри. Способи подолання кризи. Вартість спортивної кар'єри. Задоволеність спортивною кар'єрою. Особливості спортивної кар'єри у чоловіків і жінок.

Список рекомендованих джерел

Основний: 3 [с. 76-80].

Додатковий: 7 [с. 29-53], 8 [с. 152-179].

Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13.

Тема 9. Професійне спортивне самовдосконалення

Методи професійного самовдосконалення. Самовиховання. Умови самовдосконалення. Система мобілізації на своє вдосконалення. Етап самопізнання й самооцінювання. Самостереження. Самоаналіз. Самовипробовування. Етап самопрограмування. Етап реалізації програми самовдосконалення. Самоінструкція. Самопереконання. Самопримус. Самонавіювання. Етап контролю. Самооцінювання. Самоконтроль. Саморегуляція. Елементи акторського мистецтва в педагогічній практиці. Зміст професійного самовдосконалення.

Професійне становлення особистості спортивного педагога. Етапи професійного становлення особистості спортивного педагога. Професійні деформації особистості спортивного педагога. Синдром емоційного вигорання. Психологічний супровід.

Список рекомендованих джерел

Основний: 3 [с. 81-90].

Додатковий: 6 [с. 99-123], 9 [с. 172-179].

Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13.

Тема 10. Формування колективу, його вплив на становлення особистості

Поняття колективу, його види. Діалектика та чинники розвитку колективу. Виховання важких підлітків в процесі занять спортом.

Поняття дисципліни та порушення, що викликані незнанням або помилковим розумінням дисциплінарних норм. Порушення дисципліни, що викликані недостатньою вихованістю вихованців. Прагнення пізнати свої можливості та придбати авторитет у товаришів. Порушення дисципліни, що викликане емоційною збудженістю колективу. Порушення ділових взаємовідносин із тренером.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1 [с. 56-77], 3 [с. 91-122].

Додатковий: 6 [с. 45-57], 9 [с. 66-88].

Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13.

5 СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна

1. Воронова В.І. Психологія спорту. Навчальний посібник. Київ: Олімпійська література, 2017. 298 с.
2. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. Навчальний посібник. К.: Освіта України, 2017. 656 с.
3. Петровська Т.В. Майстерність спортивного педагога. Київ: Олімпійська література, 2015. 184 с.
4. Колумбет О.М. Теорія і методика фізичної культури. Опорні схеми. Навчальний посібник. Вінниця: Твори, 2019. 512 с.
5. Колумбет О.М. Педагогічна майстерність у вищій школі. Конспект лекцій. Київ: КНУТД, 2021. 128 с.

Додаткова

1. Волкова Н.П. Педагогіка. Навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2019. 616 с.
2. Глазирін І.Д., Глазиріна В.М. Педагогіка спортивної діяльності. Курс лекцій та лабораторний практикум МОНМСУ, Черкаський НУ ім. Богдана Хмельницького. Черкаси: ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2013. 132 с.
3. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження. Методичні поради молодим науковцям. Вінниця: Твори, 2018. 278 с.
4. Колумбет О.М. Педагогічна майстерність викладача закладу вищої освіти. Практикум для аспірантів. Київ: КНУТД, 2021. 56 с.
5. Костюкевич В.М. Теорія і методика тренування спортсменів високої кваліфікації. Навчальний посібник. Вінниця: Планер, 2017. 273 с.
6. Кошева Л.В. Педагогіка. Курс лекцій для студентів спеціальності 017 Фізична культура і спорт. Краматорськ: ДДМА, 2021. 196 с.
7. Педагогіка фізичного виховання і спорту. Опорні конспекти лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальностей 017 Фізична культура і спорт та 014 Середня освіта (фізична культура), освітній ступінь «бакалавр». Навчальний посібник / укладач Т.В.Хома. Ужгород, УжНУ, 2020. 84 с.
8. Петровська Т.В. Педагогіка. Дидактичні матеріали. Навчальний посібник Київ: Олімпійська література, 2018. 180 с.
9. Теорія і методика фізичного виховання. Підручник: у 2 т. / за ред. Т.Ю.Круцевич. Київ: Олімпійська література, 2008. Т.1. 391 с.; Т.2. 366 с.

Internet – ресурси

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1392. Режим доступу: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF#Text>
2. Державний стандарт початкової освіти. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. №87 (у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. №688) – Режим доступу:

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>

3. Закон України «Про освіту». – Режим доступу: URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
4. Закон України «Про фізичну культуру і спорт». Відомості Верховної Ради України. Редакція від 16.07.2019. – Режим доступу: URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12>
5. Концепція розвитку інклюзивної освіти. Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 01.10.2010 №912. – Режим доступу: URL:<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-inklyuzivnogo-navchannya>
6. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів із фізичної культури, затверджені Наказом МОН України від 05.05.2008 № 371.
7. Методичні рекомендації Міністерства освіти і науки України щодо викладання фізичної культури у 2019/2020 навчальному році (Додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 01.07.2019 р. №1/11-5966. - Режим доступу: URL:<https://osvitoria.media/metodychni-rekomendatsiyi-shhodovykladannya-fizychnoyi-kultury-u-2019-2020-navchalnomu-rotsi>
8. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 5–9 класи (затверджена наказом МОН від 23.10.2017 №1407). – Режим доступу: URL:<https://imzo.gov.ua/osvita/zagalno-serednya-osvita-2/navchalni-prohramy-5-9-klasy-naskrizni-zmistovi-iniji/fizychna-kultura-naskrizni-zmistovi-liniji>.
9. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 10–11 класи. Рівень стандарту. – Режим доступу: URL:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/prohramy-10-11-klas/fizk-st.pdf>
10. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 017 Фізична культура і спорт. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р. № 567. Київ, 2019.
11. Офіційний сайт наукового журналу «European College of Sport Science». - Режим доступу: www.sports-science.org.
12. Офіційний сайт наукового журналу «Physical Education Theory and Methodology». – Режим доступу: www.tmfv.com.ua.
13. Офіційний сайт Національної наукової бібліотеки імені В.І.Вернадського. – Режим доступу: www.nbuiv.gov.ua.

* *Курсивом виділені назви видань, які знаходяться в бібліотеці ДТЕУ*